

Minimální preventivní program 2023/2024

Gymnázium Zikmunda Wintra Rakovník, příspěvková organizace

Mgr. Renata Rédlová, školní metodik prevence

Obsah:

1. Charakteristika školy
2. Analýza výchozí situace
  - 2.1 Vnitřní zdroje školy
  - 2.2 Vnější zdroje školy
  - 2.3 Analýza výchozí situace a monitoring školy
3. Cíle MPP
  - 3.1 Dlouhodobé cíle
  - 3.2 Krátkodobé cíle
4. Tematické bloky ve výuce
5. Aktivity
  - 5.1 Aktivity pro rodiče a spolupráce s rodiči
  - 5.2 Aktivity primární prevence pro učitele
  - 5.3 Aktivity specifické primární prevence pro žáky
  - 5.4 Aktivity nesespecifické primární prevence pro žáky
6. Krizový plán školy
7. Postup při řešení šikany
8. Evaluace

1. Charakteristika školy

Gymnázium Zikmunda Wintra, příspěvková organizace

Žižkovo náměstí 186

Rakovník I

269 01 Rakovník

Tel. 313 251 311

www.gzw.cz

info@gzw.cz

zřizovatel: Středočeský kraj

Vedení školy:

Ředitelka školy	PhDr. Zdeňka Voráčková	vorackova@gzw.cz	+420 603 207 226 +420 313 251 310
Zástupkyně ředitelky školy	Mgr. Alena Vaníková	vanikova@gzw.cz	+420 313 251 312

Školní poradenské pracoviště:

Výchovná poradkyně	Mgr. Karla Ichová	ichova@gzw.cz	+420 313 251 327
Školní metodik prevence	Mgr. Renata Rédlová	redlova@gzw.cz	+420 313 251 334
Kariérní poradkyně	Mgr. Kateřina Čermáková	cermakova@gzw.cz	+420 313 251 328

Studijní obory:

G všeobecné čtyřleté	79-41-K/41	8 tříd	206 žáků
G všeobecné osmileté	79-41-K/81	8 tříd	224 žáků
		16 tříd	430 žáků

Počet pedagogických pracovníků: 34

2. Analýza výchozí situace

2.1 Vnitřní zdroje školy

Charakteristika školy:

Škola je gymnázium osmileté a čtyřleté, kde se střetávají navzájem žáci ve věku od 11 do 20 let. Počet žáků je dlouhodobě průměrně kolem 400 žáků.

Škola má jednu budovu, která se nachází v centru města naproti kostelu, blízko je park, žáci dochází do školní jídelny, která je asi 100 metrů od školy. Co se týká vybavení, kromě tříd jsou ve škole dvě tělocvičny a studovna, do které mají žáci volný přístup od 7.30 do 16 hodin kromě polední přestávky. Ve studovně se žáci připravují na hodiny, tráví odpolední volný čas, kopírují materiály, mají volný přístup k PC, stejně jako na chodbách v 1. a 2. patře. Místem, kde se žáci nejčastěji musí střetnout, je velká šatna v přízemí. Rizikovým prostředím je právě zmíněná šatna a vně školy park pod kostelem. Ve školním řádu (Minimální preventivní program je se školním řádem v souladu) je vymezeno, co je rizikovým chováním a jakým způsobem bude následovat sankce za porušení školního řádu.

Školní poradenské pracoviště (ŠPP): ŠMP, preventivní tým a vedení školy – preventivní strategie školy:

Funkce ŠMP – byla oddělena od funkce výchovné poradkyně v roce 2005. Školní metodička prevence ukončila ve školním roce 2019/2020 specializační studium. Funkci výchovné poradkyně vykonává od začátku šk. roku 2017/2018 Mgr. Karla Ichová, která také již ukončila specializační studium. Od 1.4.2021 je součástí ŠPP kariéerní poradkyně (KP), která v průběhu roku 2021/2022 dosáhla též odpovídající specializace.

Školní preventivní tým – je tvořen výchovnou poradkyní a školní metodičkou prevence a vedením školy. V případě řešení výchovných problémů – výchovná komise – VP, ŠMP, ŘŠ, ZŘŠ, třídní učitel/ka TUČ.

Standardní činnosti VP, KP, ŠMP a školního poradenského centra jsou vymezeny vyhláškou č. 72/2005 Sb. a vyhláškou č. 197/2016 Sb.

Vnitřní informační zdroje:

Odborná a metodická literatura v kabinetě ŠMP, VP a KP

Webové stránky školy včetně emailových adres ŠMP, VP a KP

Nástěnka na chodbě ve 2. patře – informace k problematice rizikového chování

Školní parlament

2.2 Vnější zdroje školy

Organizace a instituce poskytující metodickou pomoc při realizaci MPP:

Okresní metodik prevence	Mgr. Radana Nikolau PPP Rakovník	radka.nikolau@seznam.cz 607 873 768
Krajský metodik prevence	Ing. Pavla Hemerková	hemerkova@kr-s.cz 257 280 314

Odbor školství Středočeský kraj Oddělení koncepce a rozvoje školství		
Odbor prevence MŠMT	Mgr. Martina Budínská Mgr. Svatopluk Pohořelý	Martina.Budinska@msmt.cz 234 811 331 234 811 111
OSPOD	Mgr. Luboš Kejla MěÚ Rakovník, Na Sekyře 166	lkejla@murako.cz 313 259 285 602 472 985
Policie ČR Rakovník	Nprap.Bc.Michaela Richterová Husovo nám. 116, Rakovník	ra.tisk@pcr.cz 974 880 207 606 665 994
Městská policie Rakovník	Bc. Jaromír Nový Husovo nám. 27, Rakovník	313 259 147 602 394 543 Tísňová linka 156
Úřad práce Rakovník Informační a poradenské centrum	Nábř. TGM 2473	950 157 452
Přednášky pro školy (ACET ČR z.s. pobočka Praha)	Mgr. Vladimír Vácha	vacha.ksm@seznam.cz 605 873 150
MP Education s.r.o. Praha	Mgr. Eva Buchtová	www.mpedu.cz
AISIS o.s.	Mgr. Milan Kotík AISIS o.s. Kladno Floriánské nám. 103	milan.kotik@aisis.cz 312 245 818 731 191 977
Středisko výchovné péče SVP Slaný	Tomanova 1361 Slaný	svp@svpslany.cz 312 520 569 778 534 749
Linka pro pedagogy, vychovatele, rodinu a veřejnost		Linka pro rodinu a školu 116 000 Linka první psychické pomoci 116 123 Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí 116 006 Linka bezpečí 116 111

Informační zdroje:

- **Zákon č. 65/2017 Sb. O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek**
- **Školský zákon č. 561/2004 Sb.**
- **Zákon č. 562/2004 Sb. Kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona**
- **Zákon č. 563/2004 Sb. O pedagogických pracovnících**
- **Zákon č. 65/2017 Sb. Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek**

- Metodické doporučení MŠMT ČR č. j.:21291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže
- Vyhláška č. 72/2005 Sb. O poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 197/2016 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Metodický pokyn MŠMT ČR č. j.: 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník;
- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů;
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, čj. 14 423/99-22;
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č. j. MSMT-21149/2016)
- Metodický pokyn MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, č. j. 37 014/2005-25;
- Metodické doporučení MŠMT pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků, č. j. MSMT-43301/2013;
- Metodický pokyn MŠMT č. j. 37014/2005-25 k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT
- Plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže ve Středočeském kraji 2024-2025
- ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE, [online] (2021). Přístupy k náročnému chování dětí a žáků ve školách a školských zařízeních a možnosti jeho řešení. Dostupné z: Česká školní inspekce – Metodické doporučení – Přístupy k náročnému chování dětí a žáků a možnosti jeho řešení (csicr.cz)

2.3 Analýza výchozí situace a monitoring školy

Naše škola má přes 400 žáků ve věku od 11 do 20 let, věkový odstup je široký a ti nejmenší se mohou od starších naučit nejen pozitivní, ale taky negativní způsoby chování. Problémem je opouštění školy v průběhu výuky, riziko záškoláctví, kouření mimo budovu školy. Žáci pocházejí většinou ze střední třídy s cílem pokračovat ve studiu na VŠ, jsou velmi cílevědomí, inteligentní, proto odhalit některé projevy rizikového chování nebývá jednoduché. V poslední době se často objevují problémy poruch příjmu potravy u dívek. Ve škole studují také příslušníci vietnamské komunity, kteří se bez potíží začleňují do třídních kolektivů.

K analýze výchozí situace lze využít různých nástrojů – zjištění VP, KP a ŠMP, třídních a dalších učitelů, jaké je klima v jednotlivých třídách, míru informací žáků, vlastní názory žáků a možná řešení krizových situací. Velmi podnětné jsou informace učitelů výchov, hlavně učitelů TV, OBV.

Existují tři skupiny, které slouží jako užitečné zdroje pro shromažďování informací – rodiče (preferujeme osobní kontakt jednotlivých rodičů), učitelé/zvláště třídní učitelé (spolupráce s nimi – počet případů rizikového chování ★, zjištění – řešení – intervence a její efektivita) a žáci (jejich názory).

★Příklad dotazníku pro TUC při zjišťování situace:

- *Jaký je celkový počet řešení RCh ve třídě?*
- *Jaké RCh bylo řešeno?*
- *Jak byla situace zjištěna?*
- *Kdo situaci řešil?*
- *S použitím, jakých metod byla vedena intervence?*
- *Jaký byl způsob ověření efektivity intervence?*

3. Cíle MPP

3.1 Dlouhodobé cíle

- Vytvořit koncepci prevence rizikového chování
- Rozvíjet příznivé sociální klima třídy a budovat dobré vztahy mezi žáky
- Navázat spolupráci s rodiči
- Spolupráce s organizacemi zajišťujícími preventivní programy
- Vytvářet u žáka postoje a schopnosti odmítnout návykovou látku
- Podpořit vyrovnanou a stabilní dospívající osobnost, aby byla schopna vyrovnat se s hledáním smyslu života, se stresovými situacemi
- Předcházet nebo redukovat míru rizik spojených s konkrétními projevy rizikového chování, zamezit co nejvyššímu počtu žáků, aby se u nich tyto projevy vůbec objevily nebo je aspoň minimalizovat, vést žáky k vhodnému využití volného času
- Poskytnout pomoc těm, u kterých se již rizikové chování projevilo

3.2 Krátkodobé cíle

- Zvýšit informovanost pedagogů a žáků v problematice kyberšikany a šikany
- Vytvořit fungující třídní kolektiv s dobře nastavenými pravidly a vztahy v 1. ročnících a v primě na adaptačním kurzu
- Posílit fungování kolektivů na dalších kurzech – možná přítomnost VP nebo TUČ
- Posílit mediální výchovu žáků
- Zlepšit finanční gramotnost žáků
- Posílit kontakty s ostatními věkovými kategoriemi v rámci spolupráce s organizacemi na území města
- Řešit financování aktivit a preventivních programů
- Zaměřit se především u dívek na problém poruch příjmu potravy

Ukazatelé dosažení cílů: počet realizovaných aktivit, počet žáků zapojených do programu, zpětná vazba účastníků

Zdůvodnění cílů: soustavný rozvoj sociálních dovedností – čelit negativnímu sociálnímu tlaku, rozhodovat se na základě informací, efektivně řešit konflikty, spolupráce a vzájemná tolerance

Navození příznivého klimatu ve třídě, usnadnění přestupu na gymnázium, umožnění pořádání adaptačních pobytů

Rozvoj schopností učitelů pracovat s kolektivem třídy, posilování role TUČ při realizaci preventivního programu

Zvýšení spolupráce s rodiči, vzbudit zájem rodičů o problémové žáky

Posílení spolupráce s organizacemi zajišťujícími preventivní programy, pomoc, podporu a metodiku

4. Tematické bloky ve výuce

Prevence rizikového chování se promítá ve výuce během celého studia na gymnáziu – viz tabulka, ukazující na počet hodin, ve kterých se jednotliví vyučující zabývají tématy prevence rizikového chování z ŠVP. Témata lze chápat jako průřezová skrz celou výuku.

Prevence ...	O1	O2	O3	O4	O5 C1AB	O6 C2AB	O7 C3AB	O8 C4AB
Šikany a projevy agrese	5	5	10	20	5	10	10	5
Kyberšikany	5	5	10	10	5	5	5	3
Záškoláctví	5	1	1	2	5	2	3	2
Rizikových sportů	5	3	5	2	5	5	5	3
Rizikového chování v Dopravě	4	3	2	3	3	2	5	1
Rasismu a xenofobie	4	4	5	5	10	10	3	5
Působení sekt a extrémistických náboženských směrů		3	3	5	5	10	3	1
Rizikového sexuálního chování		1	5	2	4	2	5	
Užívání tabáku	1	5	4	2	5	7	5	1
Užívání alkoholu	1	1	3	6	6	5	6	1
Užívání dalších návykových látek		1	4	4	5	10	5	5
Závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	3	4	5	4	4	6	4	3
Poruch příjmu potravy		2	4	3	5	2	4	1
Kriminálního chování	3	2	5	4	5	10	7	3

Témata prevence rizikového chování začleněná do vyučovacích předmětů (témata jsou zařazena víceméně do všech předmětů, nejvíce ve vyjmenovaných předmětech v jednotlivých ročnících):

O1 prima

Občanská výchova: Vztahy v rodině. Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi. Práva a povinnosti žáků, pravidla v životě třídy. Společenské chování. Nerovnost mezi lidmi, řešení konfliktu. Lidská práva, práva dítěte.

Český jazyk: Komunikační výchova.

Zeměpis: Společenské, politické a hospodářské poměry v jednotlivých světadílech. Globální problémy.

TV: Tělesná a duševní relaxace

O2 sekunda

OBV: Vliv rodiny, školy, vrstevníků. Média a způsob komunikace, nebezpečí vlivu médií, internetu, digitálních technologií na žáky. Vliv náboženství a víry. Člověk – stát – právo: předsudky, národnostní menšiny a jejich postavení v republice. Lidská práva – projevy diskriminace, rasismu, xenofobie.

ČJL: Komunikace, vypravování, popis, práce s textem.

Zeměpis: Rozdílnost kultur

TV: Tělesná a duševní relaxace

ICT: Práce s internetem, nebezpečí na internetu, vyhledávání a ověřování informací.

O3 tercie

OBV: Člověk jako jedinec – vnitřní svět člověka, osobní rozvoj

ČJL: Kritické myšlení, výuka k toleranci

Zeměpis: Základní podmínky života obyvatelstva

TV: Tělesná a duševní relaxace

BIO: Zásady první pomoci. Zásady bezpečného sexuálního chování.

ICT: Využití digitálních technologií a použití na webu, tvorba a význam mediálního sdělení

O4 kvarta

OBV: Protiprávní jednání. Trh práce. Globální problémy.

ČJL: Publicistika a zpravodajství – funkce a důvěryhodnost médií.

Zeměpis: Multikulturní svět. Globální problémy.

TV: Tělesná a duševní relaxace.

ICT: Využití digitálních technologií a použití na webu, tvorba a význam mediálního sdělení

O5 kvinta, C1A, C1B

ZSV: Člověk jako jedinec. Zásady duševní hygieny při práci. Způsoby, jak se vyrovnat s náročnými životními situacemi. Člověk ve společnosti – vztahy v sociální skupině, mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích. Subkultury. Řešení konfliktu. Sociální deviace a sociální problémy. Dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost. Životní styl a jeho vliv na zdraví jedince. Psychohygienu – zvládání stresových situací, efektivní komunikace a hledání pomoci. Vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc handicapovaným a nemocným lidem. Partnerské vztahy, rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině. Sociální dovednosti a sociální chování v intimních vztazích. Změny v období adolescence-tělesné, duševní a společenské, hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera. Způsoby sebereflexe a kontroly emocí. Vzájemné chování v partnerském a sexuálním životě. Zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládání, důsledky stresu. Sexuálně motivovaná kriminalita. Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání. Autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy. Výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek-návykové látky a bezpečnost v dopravě. Sociální dovednosti při řešení problémů ve složitých a krizových situacích-duševní hygiena.

ČJL: Racionální studium textu, komunikace.

TV: Pravidla hygieny, bezpečného chování ve sportovním prostředí. Zásady první pomoci při úrazech.

ICT: Rizika práce s PC

O6 sexta, C2A, C2B

ZSV: Lidská práva – jejich ochrana a porušování. Ideologie. Občanská práva a povinnosti. Právo a morálka. Orgány právní ochrany a jejich role v občanském, správním a trestním řízení. Pracovní a rodinné právo. Partnerské a rodinné vztahy.

ČJL: Rétorika. Účinek literatury na čtenáře.

TV: Pravidla hygieny, bezpečného chování ve sportovním prostředí. Zásady první pomoci při úrazech.

ICT: Aktuálnost a věrohodnost informačních zdrojů a informací. Užívání informací v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky. Ochrana osobních údajů.

O7 septima, C3A, C3B

ZSV: Vztah filozofie a náboženství. Víra v lidském životě – náboženské systémy, církve, ukázky náb. nesnášenlivosti. Sekty a sektářské myšlení.

ČJL: Kritické zhodnocení v publicistice. Způsoby argumentace.

BIO: Zdravá výživa. Osvojení způsobů relaxace a regenerace. První pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách. Osvěta týkající se užívání tabáku, alkoholu, drog a nebezpečí sexuálně přenosných nemocí. Metody asistované reprodukce a její aspekty (právní). Civilizační choroby. Poruchy příjmu potravy. Choroby přenosné pohlavním stykem, hygiena pohlavního styku. Prevence vzniku sebepoškozujícího chování. Rizikový životní styl. Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví.

TV: Pravidla hygieny, bezpečného chování ve sportovním prostředí. Zásady první pomoci při úrazech.

O8 oktáva, C4A, C4B

ZSV: Trh práce, seberealizace, dobrovolnictví, celoživotní vzdělávání, zaměstnání a mezilidské vztahy, workoholismus. Kritický přístup k obsahu reklamy. Nezaměstnanost.

ČJL: Komunikační strategie, manipulativní komunikace a obrana před ní. Nonverbální prostředky v komunikaci.

TV: Pravidla hygieny, bezpečného chování ve sportovním prostředí. Zásady první pomoci při úrazech.

5. Aktivity

5.1 Aktivity pro rodiče a spolupráce s rodiči

Název programu	Poradenské služby pro rodiče
Stručná charakteristika programu	Individuální konzultace pro rodiče žáků s výchovnými a výukovými problémy
Realizátor	škola
Počet hodin programu	Dle potřeby
Termín konání	průběžně
Zodpovědná osoba	Mgr. Karla Ichová – VP Mgr. Renata Rédlová - ŠMP

Název programu	Třídní schůzky
Stručná charakteristika programu	Seznámení rodičů s preventivním programem, s činnostmi poradenského pracoviště - ŠMP a VP
Realizátor	Třídní učitelé
Počet hodin programu	2
Termín konání	Listopad /duben
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé

Název programu	konzultace
Stručná charakteristika programu	Možnost individuální návštěvy pedagoga rodičem
Realizátor	pedagogové
Počet hodin programu	Dle potřeby
Termín konání	Dle konzultačních hodin nebo domluvy
Zodpovědná osoba	Ředitelka školy

Název programu	Den otevřených dveří
Stručná charakteristika programu	Neformální setkání učitel – žák - rodič
Realizátor	pedagogové
Počet hodin programu	2
Termín konání	Listopad
Zodpovědná osoba	Ředitelka školy

5.2 Aktivity primární prevence pro učitele

Název a odborné zaměření vzdělávání	Podpora duševního zdraví dětí a mladistvých
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Školy a duševní zdraví 2. Sociálně-zdravotní a krizové služby 3. Mezioborová spolupráce a důraz na prevenci
Stručná charakteristika	Webinář poskytující vhled do současné

	situace, ukazující příklady dobré praxe, představující konkrétní řešení, která se osvědčila
Realizátor/lektor	Platforma krajských koordinátorů péče o duševní zdraví
Počet proškolených pedagogů	2
Počet hodin	9
Termín konání	11.1.2024, 25.1.2024, 8.2.2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	
Stručná charakteristika	
Realizátor/lektor	
Počet proškolených pedagogů	
Počet hodin	
Termín konání	

5.3 Aktivity specifické primární prevence pro žáky

Název programu	Adaptační kurz
Typ programu	Pobytová akce, interaktivní intenzivní kurz
Stručná charakteristika programu	Seznamovací kurz na začátku studia, cílem rozvoj sociálních dovedností a budování vztahu mezi žáky a mezi žáky a učitelem
Realizátor	škola
Cílová skupina	O1 prima, první ročníky C1A, C1B
Počet žáků v programu	75
Počet hodin programu	20
Návaznost na cíle preventivního programu	Budování vztahů ve třídě a fungujícího kolektivu třídy, pravidla třídního kolektivu
Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba
Termín	Září
Zodpovědná osoba	ŠMP Mgr. Renata Rédlová

Název programu	Láska bez rizika – HIV/AIDS a jiné
Typ programu	Výchovně-vzdělávací program
Stručná charakteristika programu	Vznik a průběh onemocnění HIV/AIDS a dalších, způsob přenosu, kam a kdy na testy, pomoc, HIV a homosexuální orientace, situace v ČR, příběhy HIV pozitivních
Realizátor	MP Education s.r.o., Mgr. Buchtová
Cílová skupina	O5, O6, C1AB, C2AB
Počet žáků v programu	160
Počet hodin programu	12
Návaznost na cíle preventivního programu	Prevence sexuálního chování

Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba
Termín	12.-14.12.2023, 4.1.2024
Zodpovědná osoba	ŠMP Mgr. Renata Rédlová

Název programu	Žena jako symbol života
Typ programu	Výchovně-vzdělávací program
Stručná charakteristika programu	Vztah ke svému tělu a ženskosti, prevence CA prsou a dělohy, zdravý životní styl s dopadem na fertilitu, reprodukční zdraví, gynekologická intervence – cytologie, kolposkopie, technika samovyšetření prsou, antikoncepce, sexuální rozhodování
Realizátor	MP Education s.r.o., Mgr. Buchtová
Cílová skupina	O3 dívky
Počet žáků v programu	20
Počet hodin programu	2
Návaznost na cíle preventivního programu	Sebepojetí a sebepoznání dívek
Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba
Termín	12.12.2023
Zodpovědná osoba	Mgr. R. Rédlová ŠMP

Název programu	Bát, či nebát se...?
Typ programu	Výchovně-vzdělávací program
Stručná charakteristika programu	Rizikové faktory v dospívání, vliv na reprodukční zdraví, závislosti a jejich sociální dopady, vzorce sexuálního chování, sebepoškozování
Realizátor	MP Education s.r.o., Mgr. Buchtová
Cílová skupina	O4 + chlapci O3
Počet žáků v programu	35
Počet hodin programu	2
Návaznost na cíle preventivního programu	Rizikové chování v dospívání
Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba
Termín	12.12.2023
Zodpovědná osoba	Mgr. R. Rédlová ŠMP

Název programu	Dospívám aneb život plný změn
Typ programu	Výchovně-vzdělávací program
Stručná charakteristika programu	Sociální vztahy a psychické/emocionální změny v pubertě, vhodná životospráva, správná hygiena, hormonální změny, menstruační cyklus
Realizátor	MP Education s.r.o., Mgr. Buchtová
Cílová skupina	O1, O2 (dívky/chlapci zvlášť)
Počet žáků v programu	50

Počet hodin programu	4
Návaznost na cíle preventivního programu	Vztahy a změny v pubertě
Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba
Termín	13.12.2023
Zodpovědná osoba	Mgr. R. Rédlová ŠMP

Název programu	Sebeobrana SORUDO
Typ programu	Praktický kurz moderní sebeobrany
Stručná charakteristika programu	Minikurz sebeobrany, jak předejít střetu s násilím a jak se zachovat při napadení
Realizátor	SORUDO s.r.o.
Cílová skupina	všichni
Počet žáků v programu	400
Počet hodin programu	16
Návaznost na cíle preventivního programu	Prevence bezpečného chování a předcházení nebezpečným situacím, ochrana zdraví a života při napadení, prevence sexualizovaného napadení
Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba
Termín	18.12.2023
Zodpovědná osoba	Mgr. Kunftová, Mgr. Rédlová

Název programu	Nehodou to začíná
Typ programu	Interaktivní preventivně edukační pořad
Stručná charakteristika programu	Projekt má snížit rizikové chování v silničním provozu, dodržování pravidel silničního provozu, prevence příčiny dopravních nehod, první pomoc, užívání NL a řízení, bezpečnost (pásy, vzdálenost)
Realizátor	Dekra CZ a.s. Fond zábrany škod, Česká kancelář pojistitelů
Cílová skupina	C2AB, C3AB, O6, O7
Počet žáků v programu	150
Počet hodin programu	3
Návaznost na cíle preventivního programu	Prevence rizikového chování v silničním provozu
Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba
Termín	20.3.2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Ichová

Název programu	Volně přístupné drogy
Typ programu	Preventivní program
Stručná charakteristika programu	Interaktivní seznámení s novými NL
Realizátor	Magdaléna o.p.s.
Cílová skupina	O6

Počet žáků v programu	28
Počet hodin programu	3
Návaznost na cíle preventivního programu	Prevence užívání NL
Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba
Termín	8.3.2024
Zodpovědná osoba	Mgr. Ichová

Název programu	
Typ programu	
Stručná charakteristika programu	
Realizátor	
Cílová skupina	
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	
Návaznost na cíle preventivního programu	
Ukazatelé úspěšnosti	
Termín	
Zodpovědná osoba	

Název programu	Finanční gramotnost
Typ programu	beseda
Stručná charakteristika programu	Seznámení s finančním trhem, zvyšování povědomí o finančních produktech, umět hospodařit s penězi, předcházení zadluženosti žáků
Realizátor	Luděk Devera, finanční poradce
Cílová skupina	O8, C4A, C4B
Počet žáků v programu	90
Počet hodin programu	1 hodina
Návaznost na cíle preventivního programu	Zlepšit finanční gramotnost žáků
Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba
Termín	14.2. 2024, 15.2. 2024
Zodpovědná osoba	ŠMP, učitelé ZSV

Název programu	Školení první pomoci
Typ programu	Interaktivní seminář

Stručná charakteristika programu	Poskytnutí první pomoci, zdravý způsob života
Realizátor	Záchranná služba Rakovník/Kladno
Cílová skupina	C2A, C2B, O6
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	3
Návaznost na cíle preventivního programu	Zdravý způsob života, předcházení závislostem, poruchám příjmu potravy
Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba, osobní zkušenosti – praktické ukázky 1. pomoci
Termín	
Zodpovědná osoba	Mgr. Ivana Brabcová (výuka ZSV)

Název programu	Sportovní kurz
Typ programu	Pobytová akce
Stručná charakteristika programu	Sportovní aktivity, preventivní aktivity – prevence kriminality, závislostí, šikany a kyberšikany a dalších projevů rizikového chování, sebeobrana, zásady první pomoci
Realizátor	Policie ČR, Český Červený kříž
Cílová skupina	C3A, C3B, O7
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	10
Návaznost na cíle preventivního programu	Předcházení projevům rizikového chování, zdravý způsob života
Ukazatelé úspěšnosti	Osobní zkušenosti – základní kroky k sebeobraně, praktická ukázka 1. pomoci
Termín	
Zodpovědná osoba	Učitelé TV

Název programu	Sami sobě
Typ programu	Komponovaný pořad
Stručná charakteristika programu	Každá třída si před Vánoci připraví program pro své spolužáky ze školy – zlepšení vztahů v rámci školy
Realizátor	Třídní učitelé
Cílová skupina	Všechny třídy
Počet žáků v programu	Cca 400
Počet hodin programu	4
Návaznost na cíle preventivního programu	Budování příznivé atmosféry ve škole
Ukazatelé úspěšnosti	Ohlas na webových stránkách, z osobního kontaktu, opakovaná účast (i absolventů)
Termín	20.12.2023
Zodpovědná osoba	Ředitelka školy

Název programu	Úřad práce informace pro maturanty
Typ programu	beseda
Stručná charakteristika programu	Seznámení s trhem práce, co dělat v případě neúspěchu studia na VŠ
Realizátor	Úřad práce
Cílová skupina	C4A, C4B, O8
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	1
Návaznost na cíle preventivního programu	Podpora stabilní dospělé osobnosti, předcházení nezaměstnanosti
Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba
Termín	
Zodpovědná osoba	Učitelé ZSV

Název programu	Úřad práce na zkoušku
Typ programu	Interaktivní seminář
Stručná charakteristika programu	Seznámení s činností ÚP, trh práce, rekvalifikace, sociální dávky, nezaměstnanost
Realizátor	Úřad práce
Cílová skupina	C2A, C2B, O6
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	4
Návaznost na cíle preventivního programu	Harmonicky se vyvíjející stabilní osobnost schopná bojovat s neúspěšností, prevence záškoláctví a nezaměstnanosti
Ukazatelé úspěšnosti	Osobní zkušenosti, praktické ukázky
Termín	
Zodpovědná osoba	Učitelé ZSV

Název programu	Spaní ve škole
Typ programu	Pobytová akce
Stručná charakteristika programu	Odpolední a večerní program nachystaný žáky C3 pro mladší spolužáky O3, spojený se spaním ve škole před koncem školního roku
Realizátor	Škola
Cílová skupina	
Počet žáků v programu	
Počet hodin programu	12
Návaznost na cíle preventivního programu	Posílení vzájemných vztahů v rámci třídního kolektivu O2 včetně vztahu s TUČ, navázání vztahů se staršími spolužáky
Ukazatelé úspěšnosti	Zpětná vazba, každoroční opakování akce
Termín	

5.4 Aktivity nespecifické primární prevence pro žáky

Sportovní kroužky – volejbal, florbal

Jazykové kroužky

Kroužek počítačové grafiky, výtvarný kroužek

Listování ve spolupráci s Městskou knihovnou

Klub mladého diváka

Environmentální kurz

Zahraniční a tuzemské exkurze

Přednášky, besedy a další aktivity zaměřené tematicky (ZSV, ZMP, DEJ, ČJL, BIO, CHE, ...)

6. Krizový plán školy

NL	Školní řád – zákaz vnášet do prostor školy NL a látky, napodobující tvarem, vzhledem obalu NL, zákaz vstupu pod vlivem NL, postup platný i pro alkohol a tabák. Oznamovací povinnost na distribuci NL!
Konzumace NL ve škole	<ul style="list-style-type: none"> → postup platný i pro alkohol a tabák → v případě přistižení konzumace NL je primárně nutné žákovi v další konzumaci zabránit → NL odebrat za přítomnosti další osoby (obálka – žák vloží NL za přítomnosti svědka do obálky, pg pracovník obálku zalepí, svým podpisem a podpisem žáka a svědka přes přelep zajistí objektivitu úkonu) → v případě ohrožení na zdraví a životě poskytnout nezbytnou pomoc a zavolat rychlou lékařskou službu → nehrozí-li akutní nebezpečí – stručný záznam s vyjádřením žáka za přítomnosti svědka, vyrozumět bezodkladně vedení, zápis k založení ŠMP do agendy → v případě, kdy je žák pod vlivem NL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou předlékařskou první pomoc a volá RZ a Policii ČR, pokud ji nevolala již dříve → jestliže akutní nebezpečí nehrozí – pg pracovník vyrozumí zákonného zástupce → s ohledem na to, že žák není po požití NL způsobilý pobytu ve škole a účasti na vzdělávacím procesu, je nezbytně nutné, aby si jej převzali zákonní zástupci, nebo po jejich souhlasu osoba blízká, nelze ji je sehnat nebo odmítnou, je nutné požádat o součinnost Policii ČR a OSPOD → škola ohlásí zákonnému zástupci skutečnost, že nezletilý žák konzumoval NL ve škole i v případě, že je schopen výuky → zákonný zástupce má právo se písemně vyjádřit ke konzumaci a postupu školy → oznamovací povinnost školy k OSPOD → ŠMP poskytne informace o odborné pomoci žákovi a zákonným zástupcům → Opatření stanovená školním řádem
Distribuce NL ve škole	<ul style="list-style-type: none"> → protiprávní jednání – trestný čin, množství NL není důležité → v případě důvodného podezření škola vždy vyrozumí Policii ČR
Přechovávání NL ve škole	<ul style="list-style-type: none"> → přechovávání NL je vždy protiprávní jednání → pg pracovník nehodnotí typ porušení zákona → v případě podezření je nutné látku zajistit a předat Policii ČR → pg pracovník nesmí, není oprávněn tuto látku zlikvidovat nebo předat zákonným zástupcům (=protiprávní jednání) → jestliže se tohoto jednání dopustila osoba ml.18 let nebo bylo namířeno proti osobě ml.18 let, vyrozumí škola zákonného zástupce a OSPOD
Nález NL ve škole	<ul style="list-style-type: none"> → a) v případě nálezu NL ve škole: o nálezu hned uvědomí vedení školy a Policii ČR, látku netestují, poté záznam školy o nálezu, v případě časové překážky Policii ČR látku uložit do obálky v rukavicích (datum, čas, místo nálezu, na přelep razítko školy, podpis pg pracovníka –

	<p>trezor – Policie)</p> <p>→ b) v případě zadržení NL u žáka: viz postup a) + podpis žáka u záznamu, rozhovor s žákem za přítomnosti ŘŠ, v případě intoxikace žáka škola volá lékaře, kterému může předat zajištěnou NL k usnadnění léčby, dále pak Policie</p> <p>→ c) v případě důvodného podezření, že žák NL má u sebe: pouze kompetence Policie ČR, kterou pg pracovník bezodkladně vyrozumí, konzultace postupu, informace zákonného zástupce nezletilého žáka, izolace žáka od ostatních do příjezdu PČR, ale pod dohledem, pg pracovníci žáka ani jeho věci v žádném případě neprohližejí</p>
--	---

Rizikové chování v dopravě	<p>→ v případě rizikového chování výlučně komunikace s rodiči</p> <p>→ u žáků zajistit akci zaměřenou na zvýšení kompetencí dítěte v dopravním systému</p> <p>→ v případě podezření konzultace nápadnosti v chování žáka s VP, s PPP</p>
----------------------------	--

Poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, mentální bulimie)	<p>→ předcházet šikaně pro vzhled, oblečení, tělesný výkon, to, co jí nebo pije</p> <p>→ předcházet nevhodným redukčním dietám...</p> <p>→ vyrozumět vždy zákonného zástupce, pediatra, když dítě výrazně zhubne, zvrací (opakovaně, stačí informace od vrstevníků), sebepoškozuje se, nechodí do školní jídelny</p> <p>→ VP nebo ŠMP doporučí nebo zprostředkuje kontakt s lékařem, psychologem, doporučí odborné pracoviště</p>
--	---

Alkohol	Školní řád – zákaz nosit a požívat ve škole alkohol
Žák přinese alkohol do školy	<p>→ Nelze prohledávat žákovi osobní věci</p> <p>→ V případě nezletilého žáka spolupracuje škola se zákonnými zástupci</p> <p>→ Společně zjistit, kde vzal alkohol? V případě nákupu vyrozumět Policii ČR nebo Městskou policii o prodeji alkoholu dětem</p> <p>→ Pg pracovník vyzve žáka, aby se alkoholu zbavil, odložil ho, sankce podle školního řádu</p>
Žák uvede, že vzal alkohol doma	<p>→ Je vhodné probrat událost s rodiči, upozornit je, že mu musí zabránit přístupu k alkoholu</p> <p>→ V případě opakování – oznámit OSPOD</p> <p>→ Opakovaně nespolupracující rodiče – Policie ČR</p> <p>→ Lze podat oznámení, aby Policie ČR posoudila, zda nedochází k páchání trestné činnosti v rodině</p>
Žák požil ve škole alkohol	<p>→ Pg pracovník mu okamžitě zabrání v další konzumaci</p>

	<ul style="list-style-type: none"> → V případě potřeby poskytnutí předlékařské první pomoci → V případě ohrožení života nebo zdraví volat zdravotnickou záchrannou službu 155 → Pokud žákův stav vylučuje pokračování ve vzdělávání, škola musí vyzvednout zákonného zástupce, aby si žáka vyzvednul, řeší s ním, kde alkohol žák vzal a proč ho konzumuje → Řešení podle školního řádu – opatření a sankce (neomluvené hodiny žákovy nepřítomnosti) → Opakované porušení hlásí škola OSPOD a Policii ČR
Žák nabízí alkohol ve škole ostatním žákům	<ul style="list-style-type: none"> → Přestupek nebo TČ → Volat Policii ČR → Vyzvednout zákonného zástupce → V případě ohrožení života a zdraví volat záchrannou zdravotnickou službu → Škola vyzvedne OSPOD

Syndrom týraného dítěte - CAN	<ul style="list-style-type: none"> → U každého podezření o výskytu musí být vždy informován ředitel školy, řeší VP, ŠMP, TUČ, pediatr, OSPOD → povinnost oznámit a přezít páchání trestného činu týrání dítěte → V případě podezření je třeba kontaktovat odborníky – OSPOD → Diagnostika – náhlé zhoršení prospěchu, změna chování, fyzické známky
-------------------------------	---

Kyberšikana a další formy kybernetické agrese	<ul style="list-style-type: none"> → Škola pomůže oběti zajistit důkazy → Škola postupuje podle krizového plánu (viz šikana) → V případě hrubých a opakovaných slovních či fyzických projevů násilí na žácích či učitelích je ředitel povinen žáka vyloučit – oznámení OSPOD (povinná šk. docházka) a státnímu zastupitelství → Závažnější případy PČR a OSPOD → Ohlašovací povinnost školy
Postup pro oběť	<ul style="list-style-type: none"> → Zachovat klid → Uschovat si důkazy → Ukončit komunikaci s pachatelem → Blokovat pachatele a blokovat obsah, který rozšiřuje → Identifikovat pachatele → Oznámit útok dospělým → Nebát se vyhledat pomoc u specialistů → Žádat konečný verdikt
Co může dělat škola	<ul style="list-style-type: none"> → Podpořit oběť a zajistit její bezpečí → Zajistit co nejvíc důkazních materiálů

	<ul style="list-style-type: none"> → Incident vždy vyšetřit → Informovat rodiče → Zkonzultovat řešení s dalšími institucemi → Žádat konečný verdikt a informace → Zvolit odpovídající opatření → Realizovat preventivní opatření
Řešení z pohledu rodiče	<ul style="list-style-type: none"> → Zajistit bezpečí a podporu dítěte → Vyšetřit situaci → Vyhnout se bezprostřednímu zákazu přístupu dítěte k IT → Kontaktovat školu, specializovanou instituci či přímo rodiče agresora → Požadovat konečný verdikt → Vyvodit důsledky a stanovit opatření → Spolupracovat se školou
Homofobie	<ul style="list-style-type: none"> → Sledování situace, vyhledání odborníků → V případě šikany povolat pracovníky PPP, jde-li o podezření na spáchání TČ, vyrozumět Policii ČR a OSPOD
Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus	<ul style="list-style-type: none"> → Zjistit postoje ve třídě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky → Povolat odborníky k diskusi se žáky → Informovat rodiče, v případě závažných projevů informovat Policii ČR
Vandalismus	<ul style="list-style-type: none"> → Jednotnost pg sboru v názorech na standardy chování a postupy při řešení, vzájemná spolupráce → zvýšení dohledu, komunikace, nácvik zvládnutí agresivity → Postup podle školního řádu – opatření → Vždy vyrozumět zákonné zástupce → Při odmítnutí spolupráce či opakovaném vandalismu škola vyrozumí OSPOD → Pokud nedojde ke smíru, náhrada škody - hlásí se Policii ČR → Objektivní informace sboru, žákům a rodičům → V případě opakování škola osloví PPP, SVP (souhlas rodičů a žáků)
Záškoláctví	<ul style="list-style-type: none"> → MP k postupu při omlouvání a postihu záškoláctví → Postup podle školního řádu → Co nejdřív záškoláctví odhalit – jaké jsou příčiny → Komunikace s žákem a rodiči, případně s psychologem → Hledání příčin, analýza postavení žáka ve

	<p>třídě, nastolení změny</p> <ul style="list-style-type: none"> → Vyvarovat se nedůslednosti a nejednotného přístupu v dodržování pravidel při řešení → V případě rozšíření záškoláctví spolupracovat s PPP a SPC (spec.pg centra)
První kontakt se zákonným zástupcem při absenci žáka	<ul style="list-style-type: none"> → V případě neomluvené absence TUČ upomíná zák. zástupce (záznam) → Poté TUČ kontaktuje zák. zástupce – informuje ho o absenci → Zák. zástupce o absenci neví – rozbor situace, rozhovor s žákem, řešení domluvou → Zák. zástupce o absenci ví – důvod je omluvitelný → Zák. zástupce o absenci ví – důvod je neomluvitelný – hledání motivů, dalšího postupu – záznam → TUČ informuje vedení školy, VP a ŠMP
Písemná pozvánka k osobnímu jednání, nedaří-li se kontaktovat zák. zástupce žáka	<ul style="list-style-type: none"> → Neformální pozvánka – TUČ x rodič → Formální pozvánka – doporučeným dopisem → Formální pozvánka – doporučeným dopisem s doručenkou
Schůzka zákonných zástupců žáka s TUČ	<ul style="list-style-type: none"> → Zjišťování situace → Hledání příčin záškoláctví → Domluva o postupu k řešení → Postup navrhuje ŠMP nebo VP, kteří se účastní schůzky – účast žáka je vhodná → Záznam o opatřeních → Domluvena další schůzka – reflexe zlepšení situace
Podpis IVP v případě, že využíván	<ul style="list-style-type: none"> → Forma spolupráce mezi žákem, rodiči, TUČ, vedením školy, ŠMP, VP, případně pracovník OSPOD, Probační a mediační služby a další → Reakce na vzniklou situaci a hledání řešení → Koordinace postupu → Získání nástroje ke kontrole plnění
Postoupení případu další straně	<ul style="list-style-type: none"> → Nedojde-li k odstranění rizikového chování žáka i přes veškerou podporu – je rodina indikována pro spolupráci s další stranou – OSPOD, Policie ČR, ...

Krádeže	<ul style="list-style-type: none"> → U každého podezření o výskytu musí být vždy informován ředitel školy → Postup podle školního řádu, záznam → Vždy snaha o vyšetření příčin → Při škodě většího rozsahu oznámit Policii ČR → Vždy hlásit rodičům → Při opakování nebo neúčinnosti opatření školy hlásit OSPOD
---------	--

Tabák	→ Porušení školního řádu – řeší odpovědný pg
-------	--

	<p>pracovník</p> <ul style="list-style-type: none"> → Intervence u daného dítěte – porušení šk. řádu, výchovné opatření, informuje zák. zástupce → Pg pracovník může rodiče informovat o odborné pomoci, v případě opakování situace a nespolupráce rodičů kontaktovat OSPOD → Najde-li pg pracovník u žáka tabákové výrobky – ohlásí to rodičům žáka, může je zajistit a předat rodičům žáka proti podpisu
--	--

Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnitřního i vnějšího prostředí	
Předcházení vzniku rizikové situace	<ul style="list-style-type: none"> → Závisí na kvalitě nastavených pravidel fungování denního chodu školy → Bezpečnostní plán školy – vede k identifikaci rizikových jevů
Včasná identifikace příznaků rizikové situace	→ Monitoring rizikových míst a postup vzhledem k situaci – všichni pracovníci školy
Postup při ohrožení školy rizikovou situací	→ Krizový plán školy
Následná intervence	<ul style="list-style-type: none"> → Podpora těch, kteří se stali objektem násilného chování, včetně externí pomoci (bezpečnostní složky, zdravotnická pomoc, psychologická pomoc, OSPOD) → Pravidla pro komunikaci s médii

Netolismus	<ul style="list-style-type: none"> → Učitel může upozorovat varovné a nežádoucí změny v chování žáka v důsledku netolismu → Učitel vyrozumí zák. zástupce žáka → Učitel nemá kompetence intervenovat → Učitel může předat kontakt na odborníky
------------	--

Sebepoškozování	<ul style="list-style-type: none"> → Posoudit aktuální riziko, v případě závažného sebepoškozování odeslat dítě i proti vůli jeho a rodičů do spádového psychiatrického zařízení → Kontaktovat rodinu → Předat žáka do péče psychologa (PPP) → Motivovat žáka a jeho rodinu k návštěvě specialisty → Stanovit jasná pravidla a hranice na půdě školy
-----------------	---

Nová náboženská hnutí	→ U každého podezření o výskytu daného jevu informovat vedení školy, zák. zástupce TUC
-----------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> → Seznámit žáky s riziky a praktikami různých skupin → Naslouchat žákům, vést s nimi diskuse, neodsuzovat, nekázat, nevnucovat, nezesměšňovat → V případě problému kontaktovat odborníky → V případě podezření na trestný čin vyrozumět OSPOD, v případě jistoty páčání trestné činnosti vyrozumět Policii ČR
Rizikové sexuální chování	<ul style="list-style-type: none"> → Učitel si všimne zvláštností v chování žáka → Žák sám pedagoga vyhledá → Učitel bere sdělení žáka vážně → Učitel kontaktuje školní poradenské pracoviště, TUČ, ... → Zjištěné násilí je povinen ohlásit OSPOD nebo Policii ČR
Příslušnost k subkulturám	<ul style="list-style-type: none"> → Samotná příslušnost není znakem rizikového chování → V případě trestné činnosti se učitel obrací na orgány činné v trestním řízení → V případě podezření kontaktuje OSPOD
Domácí násilí	<ul style="list-style-type: none"> → Oznamovací povinnost učitele, získá-li hodnověrné informace o násilí páchaném na dítěti, týrání atd. → Snaha školy o komunikaci s obětí domácího násilí – odkaz na pomoc odborníka
Hazardní hraní	<ul style="list-style-type: none"> → Identifikovat problém, zmapovat situaci ve třídě, předat info o rizicích hráčství, kontaktovat odborníky s vhodným preventivním programem → V případě hazardní hry ve škole postupovat podle školního řádu → V případě podezření kontaktovat vždy zák. zástupce žáka → V případě nespolupráce rodičů se školou vyrozumět OSPOD → V případě páčání trestné činnosti v souvislosti s hazardním hraním škola oznamuje Policii ČR
Psychická krize/duševní onemocnění žáka	<ul style="list-style-type: none"> → poruchy psychického vývoje → poruchy chování a emocí se začátkem v dětství a adolescenci → další ... např. PPP
	<ul style="list-style-type: none"> → projevy ohrožení dítěte – mají znát

	<p>všichni pg</p> <ul style="list-style-type: none"> → podpůrný rozhovor – postup – kontaktování zákonných zástupců – kontakt na odborníky → síť odborných zařízení
--	---

Sebevražedné chování	<ul style="list-style-type: none"> → varovné signály v chování, prožívání a komunikaci je třeba brát vážně → úkol pg – rozpoznat žáka v ohrožení a přesunout jej v systému péče dále, není jeho úkolem diagnostikovat žáka, poskytovat či nahrazovat odbornou péči → podpůrný rozhovor ! neslibovat naprostou důvěrnost informací
Mírné riziko	<ul style="list-style-type: none"> → kontaktovat zákonné zástupce + zápis o domluvě + doporučení odborné pomoci
Střední až vysoké riziko	<ul style="list-style-type: none"> → nenechat žáka o samotě – podpůrný rozhovor + kontaktovat zákonné zástupce – odborná pomoc → zápis, krizový plán
Akutní riziko – pokus o sebevraždu	<ul style="list-style-type: none"> → snaha zabránit jednání – nenechat o samotě – přivolat pomoc další dospělé osoby → poskytnutí první pomoci → volat RZP → volat zákonné zástupce → zápis, info ŘŠ, zápis do knihy úrazů
Péče o svědky a vlastní psychohygienu	
Odborná pomoc	<ul style="list-style-type: none"> → https://psychiatrie.uzis.cz/ → Linka bezpečí (pro děti a mládež do 26 let) 116 111 www.linkabezpeci.cz → Rodičovská linka (pro rodiče, příbuzné, pg) 606 021 021 www.rodicovskalinka.cz → Linka pro rodinu a školu (pro rodinu, příbuzné, pg a děti) 116 000, www.linkaztracenedite.cz → Poradna Vigvam https://poradna-vigvam.cz/

7. Postup při řešení šikany

Školní program proti šikanování (dle Metodického pokynu č.j. 21149/2016)

Vytváření školního programu proti šikanování je dlouhodobý a trvalý proces. Určují ho dva znaky – celoškolský rozměr a zaměření na specifickou prevenci. Aby škola žáky účinně chránila před šikanováním, zapojí všechny pedagogické pracovníky.

Obecná struktura 13 komponent ve školním programu proti šikanování má univerzální charakter a lze ji použít jako jednotící princip i pro ostatní rizikové chování, a tak vytvořit integrovaný, ucelený preventivní program školy.

Školní program proti šikanování má 13 komponent (hlavních součástí):

1. zmapování situace – analýza a evaluace (před a po zavedení programu či opatření a také v jeho průběhu);
2. motivování pedagogů pro změnu;
3. společné vzdělávání a supervize všech pedagogů;
4. užší realizační tým (zástupce vedení – nejlépe ředitel, třídní učitelé, školní metodik prevence, výchovný poradce);
5. společný postup při řešení šikanování;
6. primární prevence v třídních hodinách;
7. primární prevence ve výuce;
8. primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování;
9. ochranný režim (školní řád, dohledy učitelů);
10. spolupráce s rodiči (vhodný způsob seznámení s prevencí a řešením šikany ve škole – na webových stránkách a při třídních schůzkách);
11. školní poradenské služby;
12. spolupráce se specializovanými zařízeními;
13. vztahy se školami v okolí (domluva ředitelů na spolupráci při řešení šikany, kdy se jí účastní žáci z různých škol).

Přímé a nepřímé varovné signály šikanování

Přímé varovné signály šikanování mohou být např.:

- posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet; účet např. z důvodu etnicity, sexuální orientace, náboženského vyznání apod.;
- kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejm. pronášené nepřátelským, nenávisným, pohrdavým tónem;
- nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil;
- příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem;
- skutečnost, že se žák podřizuje ponižujícím a panovačným příkazům spolužáků;
- nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k nucení spoluúčasti na nich;
- honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvláště silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí;
- rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout;
- žák se snaží bránit cestou zvýšené agrese, podrážděnosti, odmítání učitelům apod.

Nepřímé varovné signály šikanování mohou být např.:

- žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády;
- při týmových sportech bývá jedinec volen do družstva mezi posledními;
- při přestávkách vyhledává blízkost učitelů;
- má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený;
- působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči;
- stává se uzavřeným;
- jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje;
- jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené;
- zašpiněný nebo poškozený oděv;
- stále postrádá nějaké své věci;
- odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy;
- mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy;
- začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole;
- odřenin, modřin, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.

Zákonní zástupci žáků by si měli všimnout především těchto možných signálů šikanování:

- za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi;
- dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.;
- dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem;
- nechutí dítěte jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno pozorovat i strach;
- ztráta chuti k jídlu;
- dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o odvoz autem;
- dítě chodí domů ze školy hladové (agresori mu berou svačinu nebo peníze na svačinu);
- usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!";
- dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně;
- dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objevují výkyvy nálad;
- zmínky o možné sebevraždě;
- odmítá svěřit se s tím, co ho trápí;
- dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze;
- dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí;
- dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, projevuje i zlobu vůči rodičům;
- dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma;
- své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.);
- dítě se vyhýbá docházce do školy;
- dítě se zdržuje doma více, než mělo ve zvyku.

Postupy pro vyšetření a řešení šikany

První pomoc při počáteční šikaně:

1. **příjem vstupních informací, první odhad závažnosti a formy šikany**
– informovat vedení školy, TUČ, VP a ŠMP, zajistit správný postup šetření šikany (ŠMP+VP), zorientovat se v situaci, nutná ochrana informací a informátora
2. **postup - rozhovor** (podle situace nejlépe dva dospělí – TUČ+ŠMP, TUČ+VP) **s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi** – zajistit soukromí a bezpečí, **z rozhovoru zjistit:** zdroj (kdo přináší informaci), co se stalo (konkrétní popis), komu se to stalo (kdo je oběť), kde se to stalo/děje (popis místa), kdy se to stalo/děje (časové události), kdo čin provedl/provádí (kdo je útočník, je jeden, jejich víc, co udělal), jak čin provedl (precizní popis činů, požitá slova, předměty), proč se to děje (ptáme se spíš svědků než oběti), **precizní záznam z rozhovoru**
3. **nalezení vhodných svědků** – ti, kteří jsou mimo centrum konfliktu, nesouhlasí se šikanou, jsou nezúčastnění
4. **individuální rozhovory se svědky** (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory), vždy individuálně jen s jedním svědkem, výpovědi se mohou lišit, ověříme si tím již získané informace, podpora a zabezpečení ochrany svědka, **písemný záznam**
5. **ochrana oběti** – od prvního okamžiku adekvátní míra ochrany, podpora, zvýšený dohled nad zasaženou třídou, spolupráce se zákonnými zástupci oběti)
6. **Rozhovor s agresorem** – v rámci postupu šetření je posledním rozhovorem, u rozhovoru musí být minimálně 2 dospělí
  - agresor by neměl tušit, že se něco vyšetřuje
  - zaskočit ho, nedopřát mu čas na přípravu výmluvy, agresor nesmí zjistit, co kdo řekl – nechat agresora souvisle povídat (zaplete se do vlastní lži), vyžadovat vysvětlení rozporů v jeho monologu, sledovat verbální i neverbální projevy, tón hlasu
  - pokud je agresorů více, mluvit s každým zvlášť, neumožnit domluvu na výpovědi, najít nejslabšího a toho „přitlačit ke zdi“
  - pouze při obtížném vyšetřování lze konfrontovat svědky nebo agresory
  - cílem rozhovoru je ukončení probíhajícího ubližování a oznámení dalšího

postupu

- **zápis rozhovoru**

7. schůzka vedení školy: ŘŠ, VP, ŠMP, TUČ – projednání případu a zasaženým umožnit opět dosažení pocitu bezpečí, **udělení adekvátních sankcí** agresorovi, péče o oběť

8. rozhovor se zákonnými zástupci agresora – formou výchovné komise (ŘŠ+ŠMP+VP+TUČ) – informace o šetření, výsledku šetření, **návrhu výchovných opatření**, případně doporučení odborné péče, dohoda o neopakování, **zápis z výchovné komise**

9. rozhovor se zákonnými zástupci oběti – nikdy ne ve stejnou dobu jako agresor a jeho rodiče, seznámení s výsledky šetření a sankcemi, další spolupráce a podpora k zabezpečení dítěte, doporučení odborné péče, seznámení s opatřeními následné péče o zasaženou třídu

10. třídní schůzka

TUČ (je možné přizvat ŘŠ, ŠMP, VP) hovoří ve se zákonnými zástupci všech žáků o tom, co se stalo a co bude následovat **neadresně** – potrestání agresorů, následná péče o celou třídu, ochrana oběti

11. třídní hodina, práce s celou třídou – celá třída musí znát výsledky šetření a sankce, hovoříme o nežádoucím jednání, aniž bychom zmiňovali jméno agresora, otevření tématu ponižování, zneužívání moci, hledání cesty nápravy, monitorování situace ve třídě

Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně:

A. První (alarmující) kroky pomoci

1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany;
2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí

B. Příprava podmínek pro vyšetřování

3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy;
4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi;
5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře);
6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům

C. Vyšetřování

7. rozhovor s obětí a informátory;
8. nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků;
9. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky;
10. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné

konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi)

D. Náprava

11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

8. Evaluace

Program je hodnocen v průběhu roku na průběžných pedagogických poradách a ve výroční zprávě školy. Účinnost programu vychází z dobře nastavené spolupráce všech pedagogických pracovníků, ze součinnosti školního poradenského pracoviště s vedením školy, s třídními učiteli a dalšími pedagogy. Protože se většina aktivit primární prevence setkává s úspěchem, chtěli bychom tyto činnosti realizovat podobně i v dalších letech. V příštím školním roce vedení školy plánuje více se zaměřit na posílení vztahů v rámci pedagogického sboru. Co se týká projevů rizikového chování, nejčastěji jsme se v letošním roce potýkali se zvýšeným počtem absencí, pozdějším omlouváním absence, než je dáno školním řádem. Objevilo se také několikero podezření na poruchy příjmu potravy, což hned bylo řešeno s rodiči.

Finanční zajištění aktivit – na většině akcí se minimálním poplatkem podílí rodiče žáků, některé jsou poskytovány zdarma, v případě adaptačního kurzu se dlouhodobě daří čerpat dotaci od Městského úřadu v Rakovníku.

Školní parlament

ŠP dává prostor pro zapojení žáků do života školy, možnost podílet se na její organizaci a chodu, iniciovat nejrůznější změny. ŠP je prostředkem pro předávání informací mezi vedením školy, pedagogickými pracovníky a žáky, mezi všemi třídami a napomáhá spolupráci mezi jednotlivými ročníky. ŠP dbá na dodržování školního řádu. ŠP je volen jednou ročně, vždy v měsíci září daného školního roku. Ve ŠP jsou dva zástupci z každé třídy. Své zástupce si volí třídní kolektiv ve spolupráci s třídním učitelem. Školní parlament se schází jednou měsíčně.

Škola je zapojena do programu Nenech to být.

Tabulka pro evaluaci preventivního programu školy:

Spolupráce s rodiči:

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence rizikového chování			

Vzdělávání pedagogického sboru:

Vzdělávací akce pro pg pracovníky v oblasti prevence rizikového chování	
Počet vzdělávacích aktivit	
Celkový počet proškolených pedagogů	
Počet hodin vzdělávání	

Preventivní aktivity pro žáky školy:

Specifické preventivní aktivity reagující na individuální situaci (problém) ve škole	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Pobytová akce			
Interaktivní seminář			
Beseda			
Přednáška			
Výchovně-vzdělávací program			
Komponovaný pořad			

Volnočasové aktivity:

Volnočasové aktivity	Počet aktivit	Počet žáků
kroužky		
KMD		
Environmentální kurz		
Exkurze		
Tematické přednášky		